

Sygn. akt

III AUa 539/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **14 października 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Urszula Kocylowska
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **14 października 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku(...)w **N.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o wymierzenie opłaty dodatkowej

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **30 marca 2015 r.** sygn. akt **IV U 779/14**

I. oddala apelację ,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 zł (słownie : sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 lutego 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., opierając się na treści art. 47 ust. 10c i art. 47 ust. 10e ustawy

z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1442) wymierzył (...)w N.dodatkową opłatę w wysokości 4,33 zł z powodu nieterminowego przekazania przez ZUS składek za miesiąc październik 2003 r. do otwartych funduszy emerytalnych z przyczyn leżących po stronie płatnika.

W uzasadnieniu powyższego wskazał, że dokumenty rozliczeniowe ZUS RCA za miesiąc październik 2003 r., za ubezpieczoną A. B. zostały złożone przez płatnika po obowiązującym terminie tj. 14 czerwca 2006 r. i nie było możliwe terminowe przekazanie składek do OFE. Skutkiem powyższego wymierzenie dodatkowej opłaty jest uzasadnione.

W tym samym dniu tj. 27 lutego 2014 r. ZUS wydał decyzje :

- w której wymierzył(...) w N.dodatkową opłatę w wysokości 56,29 zł z powodu nieterminowego przekazania przez ZUS składek za miesiąc październik 2003 r. do otwartych funduszy emerytalnych z przyczyn leżących po stronie płatnika; wskazał, że dokumenty rozliczeniowe ZUS RCA za ten miesiąc za ubezpieczonych B. B. (1), A. C., M. D. (1), B. D., M. D. (2), A. G., M. H., G.K., A. L., A. M., D. O., M. T., S.T.zostały przedłożone po obowiązującym terminie bo 14 czerwca 2006 r.;

- w której wymierzył(...)w N.dodatkową opłatę w wysokości 174,94 zł z powodu nieterminowego przekazania przez ZUS składek za miesiąc listopad 2003 r. do otwartych funduszy emerytalnych z przyczyn leżących po stronie płatnika; wskazał, że dokumenty rozliczeniowe ZUS RCA za ten miesiąc za ubezpieczonych B.A., K. J., S. H.i W. D.zostały przedłożone po terminie tj. 9 lutego 2007 r.;

- w której wymierzył (...)w N.dodatkową opłatę w wysokości 4,23 zł z powodu nieterminowego przekazania przez ZUS składek za miesiąc listopad 2003 r. do otwartych funduszy emerytalnych z przyczyn leżących po stronie płatnika; wskazał, że dokumenty rozliczeniowe ZUS RCA za ten miesiąc za ubezpieczoną A. B.zostały przedłożone po terminie tj. 14 czerwca 2006 r.;

- w której wymierzył (...)w N.dodatkową opłatę w wysokości 54,99 zł z powodu nieterminowego przekazania przez ZUS składek za miesiąc listopad 2003 r. do otwartych funduszy emerytalnych z przyczyn leżących po stronie płatnika; wskazał, że dokumenty rozliczeniowe ZUS RCA za ten miesiąc za ubezpieczonych B. B. (1), A. C., M. D. (1), B. D., M. D. (2), A. G., M. H., G.K., A. L., A. M., D. O., M. T., S. T.zostały przedłożone po terminie tj. 14 czerwca 2006 r.;

- w której wymierzył(...)w N.dodatkową opłatę w wysokości 40,60 zł z powodu nieterminowego przekazania przez ZUS składek za miesiąc grudzień 2003 r. do otwartych funduszy emerytalnych z przyczyn leżących po stronie płatnika; wskazał, że dokumenty rozliczeniowe ZUS RCA za ten miesiąc za ubezpieczonych B. B. (1), A. C., M. D. (1), B. D., M. D. (2), A. G., M. H., G.K., A. L., A. M., D. O., M. T., S. T.zostały przedłożone po terminie bo 14 czerwca 2006 r.

W odwołaniach złożonych od powyższych decyzji płatnik - (...) w N. wniósł o ich zmianę poprzez uchylenie obowiązku zapłaty dodatkowych opłat. Podnosił, że decyzje są krzywdzące i wydane zostały z naruszeniem prawa. Zarzucił naruszenie art. 47 ust. 10c w zw. z art. 47 ust. 10d ustawy systemowej poprzez wymierzenie dodatkowej opłaty pomimo niespełnienia przez organ bezwzględnie warunku umożliwiającego wymierzenie takiej opłaty a to zawiadomienia płatnika o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu. Wskazał, że (...) w N. nigdy nie otrzymał zawiadomienia o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu. Zarzucił również naruszenie przepisów kodeksu postępowania administracyjnej w zakresie prawidłowego podpisu decyzji i jej uzasadnienia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie złożonych odwołań podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonych decyzjach.

Sąd ustalił stan faktyczny :

(...) w N. jako płatnik składek zobowiązany jest do obliczania, rozliczania i opłacania należnych składek podobnie jak sporządzania deklaracji rozliczeniowych - ZUS DRA i imiennych raportów miesięcznych o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach – ZUS RCA.

W miesiącu październiku i listopadzie 2003 r. płatnik złożył wyłącznie dokument rozliczeniowy ZUS DRA zaś nie złożył dokumentu ZUS RCA za ubezpieczoną A. B.. W dniu 14 czerwca 2006 r. płatnik złożył poprawny komplet dokumentów rozliczeniowych za ww. co umożliwiło przekazanie składek do otwartych funduszy emerytalnych. Za listopad 2003 r. dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA i ZUS RCA za ubezpieczonych: B. A., D. A., K. J., S. H. i W. D. zostały złożone po obowiązującym terminie tj. 9 lutego 2007 r. a za ubezpieczonych B. A., B. B. (2), D. B., D. M., G. A., H. M., K. G., L. M., M. A., T. M.

i T. S. w dniu 14 czerwca 2006 r. za listopad, październik i grudzień 2003 r.. Zakład informował płatnika o brakach pismem z 4 sierpnia 2006 r. a następnie, wobec braku odzewu, ponaglał pismem z 29 sierpnia 2007 r. Zawiadomienia wysyłane były listem zwykłym bez potwierdzenia odbioru a w związku

z masową wysyłką nie było drukowane w kopii i archiwizowane.

W każdym przypadku dopiero wpływ kompletu dokumentów rozliczeniowych umożliwił przekazanie przez ZUS składek do OFE za ubezpieczonych.

(...) w N. twierdził, że nie otrzymał zawiadomień z ZUS gdyż każde stwierdzone nieprawidłowości były poprawiane i uzupełniane na bieżąco. W lutym 2014 r. Zakład wszczął z urzędu postępowanie w sprawie wymierzenia opłaty dodatkowej z powodu nieterminowego przekazania przez ZUS składek do OFE i w dniu 27 lutego 2014 r. wydał decyzje będące przedmiotem sprawy .

W ocenie Sądu Okręgowego spór w niniejszej sprawie dotyczy kwestii, czy zaistniały przesłanki do wymierzenia (...) w N. dodatkowej opłaty z powodu nieterminowego przekazania przez ZUS składek do otwartych funduszy emerytalnych z przyczyn leżących po stronie płatnika.

Zgodnie z przepisami zawartymi w art. 47 ust. 9 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1442) przekazanie składki do otwartego funduszu emerytalnego przez Zakład następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 15 dni roboczych, licząc od otrzymania składki opłaconej przy użyciu dokumentów płatniczych, raportów miesięcznych i deklaracji. Jak przewidują to regulacje zawarte w ust. 10c powyższego artykułu, jeżeli nie nastąpiło przekazanie przez Zakład składki do otwartego funduszu emerytalnego w terminie z powodu nieprzekazania lub przekazania błędnego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, zgłoszenia płatnika składek, imiennego raportu miesięcznego, deklaracji rozliczeniowej, dokumentu płatniczego lub zlecenia płatniczego, Zakład wymierza płatnikowi składek lub instytucji obsługującej wpłaty składek dodatkową opłatę. Z przepisów zawartych w art. 47 ust. 10d cytowanej ustawy wynika, że zakład przesyła płatnikowi składek lub instytucji obsługującej wpłaty składek zawiadomienie o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c, nie później niż w ciągu 30 dni, licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9.

Zgodnie z przepisami zawartymi w ust. 10e art. 47 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dodatkową opłatę, o której mowa w ust. 10c, Zakład ustala, w drodze decyzji, w wysokości

odsetek, określonych w ust. 10a, od kwoty nieprzekazanej w terminie składki na otwarte fundusze emerytalne, za okres od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9 do dnia otrzymania prawidłowych dokumentów wymienionych w ust. 10c.

W ocenie Sądu Okręgowego z przytoczonych przepisów zawartych w art. 47 ust. 10d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że bezwzględnym warunkiem do wymierzenia płatnikowi składek dodatkowej opłaty, o jakiej mowa wyżej, jest wywiązanie się przez organ rentowy z obowiązku zawiadomienia płatnika lub instytucji obsługującej wpłaty składek o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c art. 47 tej ustawy, nie później niż w ciągu 30 dni, licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9 art. 47 powyższej ustawy. Niezawiadomienie przez organ rentowy płatnika o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c art. 47 cytowanej ustawy, a nawet i niedochowanie tego terminu przez organ rentowy - który zobowiązany jest do kontroli przedłożonych mu dokumentów płatniczych, raportów miesięcznych i deklaracji - nie daje możliwości skorzystania przez organ rentowy z możliwości wymierzenia opłaty dodatkowej.

Jak ustalono w sprawie w październiku 2002 r. płatnik złożył wyłącznie dokument rozliczeniowy ZUS DRA zaś nie złożył dokumentu ZUS RCA za wskazanych ubezpieczonych. O dostrzeżonych brakach Zakład poinformował płatnika pismem ze znacznie przekroczonym zakreślonym przepisami terminem. W żadnym przypadku termin zawiadomienia płatnika nie był zachowany. Dlatego w ocenie Sądu brak jest podstaw do stosowania instytucji opłaty dodatkowej, przewidzianej w art. 47 ust 10c i 10e ustawy systemowej, która ma charakter dyscyplinujący i sankcyjny.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, w R.wyrokiem z dnia 30 marca 2015 r. zmienił zaskarżone decyzje z 27 lutego 2014 r. stwierdzając, że (...)w N.nie ma obowiązku uiszczenia dodatkowych opłat z tytułu nieterminowego przekazania przez ZUS składek do otwartych funduszy emerytalnych za wskazane miesiące. Z uwagi na niezawiadomienie płatnika w wymaganym terminie o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c art. 47 cytowanej ustawy brak było podstaw do wymierzenia wnioskodawcy opłaty dodatkowej przez pozwanego w tych przypadkach.

Powyższy wyrok Sądu I instancji w całości zaskarżył ZUS/O w R. zarzucając :

- naruszenie przepisów art. 47 ust 10 c i ust 10 e w zw. z ust. 10 d i ust 9 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.) poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że warunkiem wydania decyzji wymierzającej płatnikowi dodatkową opłatę za nieterminowe przekazanie przez Zakład składek do otwartego funduszu emerytalnego z powodu nieprzekazania lub przekazania Zakładowi przez płatnika błędnych dokumentów, jest uprzednie terminowe powiadomienie płatnika przez Zakład o tych błędach, w sytuacji, gdy powyższy wymóg nie wynika z literalnego brzmienia powołanych przepisów.

Apelacja zawiera wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja ZUS jest bezzasadna i dlatego podlega oddaleniu.

Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne (w zasadzie bezsporne) poczynione przez Sąd I instancji, jak i jego ocenę prawną sprawy.

Przedmiotem sporu między stronami było, czy(...)w N jest zobowiązany do uiszczenia opłaty dodatkowej przewidzianej w art. 47 ust. 10c-10h ustawy z dnia 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.)

w wysokościach podanych w zaskarżonych decyzjach z powodu nieterminowego przekazania przez organ rentowy do otwartego funduszu emerytalnego składkach na ubezpieczenia społeczne .

W powyższym zakresie Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k. p. c.

Zgodnie z przepisami zawartymi w art. 47 ust. 9 cytowanej ustawy, przekazanie składki do otwartego funduszu emerytalnego przez Zakład następuje nie zwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 15 dni roboczych, licząc od otrzymania składki opłaconej przy użyciu dokumentów płatniczych, raportów miesięcznych i deklaracji. Jak przewidują to regulacje zawarte w ust. 10c powyższego artykułu, jeżeli nie nastąpiło przekazanie przez Zakład składki do otwartego funduszu emerytalnego w terminie z powodu nieprzekazania lub przekazania błędnego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, zgłoszenia płatnika składek, imiennego raportu miesięcznego, deklaracji rozliczeniowej, dokumentu płatniczego lub zlecenia płatniczego, Zakład wymierza płatnikowi składek lub instytucji obsługującej wpłaty składek dodatkową opłatę. Z przepisów zawartych w art. 47 ust. 10d cytowanej ustawy wynika, że zakład przesyła płatnikowi składek lub instytucji obsługującej wpłaty składek zawiadomienie o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c, nie później niż w ciągu 30 dni, licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9. Zgodnie z przepisami zawartymi w ust. 10e art. 47 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dodatkową opłatę, o której mowa w ust. 10c, Zakład ustala, w drodze decyzji, w wysokości odsetek, określonych w ust. 10a, od kwoty nieprzekazanej w terminie składki na otwarte fundusze emerytalne, za okres od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9 do dnia otrzymania prawidłowych dokumentów wymienionych w ust. 10c.

W ocenie Sądu Apelacyjnego z przytoczonych powyżej przepisów zawartych w art. 47 ust 10 d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika , że bezwzględnym warunkiem do wymierzenia płatnikowi składek dodatkowej spornej opłaty , jest wywiązywanie się przez organ rentowy z obowiązku zawiadomienia płatnika o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu , o którym mowa w ust 10c art. 47 tej ustawy , nie później niż w ciągu 30 dni licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust 9 art. 47 ustawy . Niezawiadomienie przez organ rentowy płatnika o nieprzekazaniu , lub przekazaniu błędnego dokumentu o którym mowa w ust 10c art. 47 cytowanej ustawy , a nawet i niedochowanie tego terminu przez organ rentowy – który zobowiązany jest do kontroli dokumentów płatniczych , raportów i deklaracji – nie daje możliwości skorzystania przez organ rentowy z możliwości wymierzenia opłaty dodatkowej .

Powyższe wynika zarówno z treści przepisów zawartych w art. 47

ust 10 d , e cytowanej ustawy oraz rygorystycznego w tym zakresie brzmienia art. 47 ust 10 d .

Prawidłowe było ustalenie Sądu Okręgowego , że ZUS nie wykazał , iż

w terminie przewidzianym w art. 47 ust 10 d ustawy systemowej przesłał płatnikowi zawiadomienie o nieterminowym przekazaniu dokumentów rozliczeniowych i składek za miesiące wykazane w decyzjach .

Z tych względów ZUS nie mógł skorzystać z instytucji dodatkowej opłaty przewidzianej w art. 47 ust 10 c i 10 e ustawy systemowej i dyscyplinującej płatnika sankcji wynikającej z nałożenia tej opłaty .

Biorąc powyższe pod uwagę , nietrafny okazał się zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego w szczególności art. 47 ust 10 c , e , h ustawy systemowej .

Rozstrzygnięcie Sądu I instancji odpowiada prawu , dlatego apelacja ZUS zgodnie z treścią art. 385 k. p. c. podlega oddaleniu .

O kosztach postępowania Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 97 i 108 k. p .c.